

СОВЕТ
АПАЗОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Советская, д. 18, с. Апазово,
Арский муниципальный район, 422006

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АПАЗ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

Совет урамы, 18 йорт, Апаз авылы,
Арча муниципаль районы, 422006

Тел. (84366)94-2-37, факс (84366)94-2-37. E-mail: Apaz.Ars@tatar.ru

“09” октябрь 2019 ел

№ 163

Апаз авыл жирлеге Советы

КАРАРЫ

Апаз авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү турында

“Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Апаз авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставын гамәлдәге законнарға яраклаштыру максатыннан, “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясына таянып, Апаз авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. 2014 елның 27 октябрэндәге 87 номерлы Апаз авыл жирлеге Советы карары белән расланган (2015 елның 30 июнендәге 128нче, 2015 елның 26 октябрэндәге 9 нчы, 2016 елның 1 ноябрэндәге 54нче, 2017 елның 11 маендагы 70нче, 2018 елның 8 маендагы 103нче, 2018 елның 7 сентябрэндәге 114нче номерлы үзгәрешләр белән) Апаз авыл жирлеге Советы Уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләрне расларга:

1) 5 статьяда:

-1 нче өлешнең 14 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«14) каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым жыю), транспорт белән чыгару эшчәнлеген оештыруда катнашу;»;

-1 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 20 пункт өстәргә:

«20) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә үзирекле төзелгән корылманы сүтү, үзирекле төзелгән корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү;»

2) 6 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

«6 статья. Жирле үзидарә органнарының жирлекләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре белән бәйлә булмаган мәсьәләләрне хәл итүгә хокуклары

1. Жирлекнең жирле үзидарә органнары түбәндәге хокукка ия:

1) Жирлек музейлары булдыру;

2) Жирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;

3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;

4) Жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын тормышка ашыру белән бәйлә эшчәнлекне башкару өчен шартлар тудыру;

5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм Жирлек территориясендә миллиләтара мөнәсәбәتلәр өлкәсендәге чараларны тормышка ашыруга ярдәм итү;

6) Жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятие һәм учреждениеләрдә мобилизация эзерлегә буенча чараларны оештыруда һәм тормышка ашыруда катнашу;

7) муниципаль янғын сағын булдыру;

8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

9) кеше хокукларын тәэмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтү;

10) Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре төзегән оешмаларга ярдәм күрсәтү;

11) Торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торакка наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданнарга торак бирү;

12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарга карата гамәлләр кылу эшчәнлеген башкару;

13) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

14) инвалидлар, физик мөмкинлекләре чикләнгән затларга адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм итү.

15) "Кулланучылар хокукларын яклау турында" 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 нче номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру.

2. Жирлекнең жирле үзидарә органнары, Федераль законнар белән каралган очрақларда, әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләрне хәл итәргә, башка дәүләт вәкаләтләрен ("Россия Федерациясендә жирле үзидарә

оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы буенча бирелмәгән) тормышка ашыруда катнашырга хокуклы, шулай ук башка муниципаль берәмлекләреннән жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләренә карамаган һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән алар вәкаләтләреннән алынмаган башка мәсьәләләргә хәл итәргә, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан гайре, өстәмә нормативлар буенча салым керемнәрен жирлек бюджеты керемнәре исәбенә хәл итәргә хокуклы.»

3) 17 статьяның 3 өлешен түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«3. Территория буенча ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре, жирлек Советы тарафыннан әлеге территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча, жирлек Советы тарафыннан расланган территория буенча ижтимагый үзидарә турында Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә урнаштырыла.

4) 20 статьяны түбәндәгә редакциядә бирергә:

«20 статья. Ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар

1. Жирле әһәмияттәгә мәсьәләләр буенча муниципаль норматив хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу өчен жирлек Советы, жирлек Башлыгы катнашында ачык тыңлаулар үткәрелергә мөмкин.

2. Ачык тыңлаулар халык, жирлек Советы яки жирлек Башлыгы, башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә, Халык яки жирлек Советы инициативасы белән үткәрелә торган Ачык тыңлаулар жирлек Советы тарафыннан, ә жирлек Башлыгы, башкарма комитет житәкчесе инициативасы белән үткәрелә торганы- жирлек Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Ачык тыңлауларга чыгарылырга тиешле мәсьәләләр:

1) Жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, муниципаль берәмлек Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен, әлеге уставны норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл яңадан торгызу рәвешендәгә үзгәрешләр кертелүдән тыш;

2) Жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлешә турында хисап;

3) Жирлекнең социаль-иқтисадый үсешә стратегиясе проекты;

4) Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору өчен муниципаль берәмлек халкының ризалыгын алу тавыш бирү юлы яисә халык жыйнагы белән таләп ителгән очраклардан тыш.

4. Ачык тыңлаулар уздыру турындагы карар, гамәлдәгә законнарда башкача каралмаган булса, тиешле орган яисә муниципаль норматив хокукый акт проектын Жирлекнең вазыйфай заты карап тикшергәнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

5. Уздыру вакыты һәм урыны күрсәтелгән ачык тыңлаулар уздыру турындагы карар һәм ачык тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль норматив хокукый акт проекты, гамәлдәге законнарда башкача каралмаган булса, ачык тыңлаулар үткәреләсе көнгә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

6. Ачык тыңлаулар үткәрү турында карар басылып чыккан көннән алып һәм аларны уздыру көненә кадәр Жирлек халкы жирлек Башлыгына ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, шул исәптән муниципаль норматив хокукый акт проектына төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр жиберергә хокуклы. Жирлек Башлыгы килгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр ачык тыңлауларда катнашучылар игътибарына житкерелә.

7. Ачык тыңлаулар, гамәлдәге законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль норматив хокукый акт проекты каралган көнгә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә. Ачык тыңлаулар белгечләрне, экспертларны, кызыксынган затларны чакыру белән үткәрелә. Ачык тыңлауларда Жирлекнең теләсе кайсы кешесе катнашырга хокуклы.

8. Ачык тыңлаулар уздыру йомгаклары буенча муниципаль норматив хокукый акт проекты ачык тыңлауларга кабул итү вәкаләтләрненә кертелгән жирле үзидарә органнары һәм Жирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә.

9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре, кабул ителгән карарларның дәлилленгән нигезләнүен дә кертеп, ачык тыңлаулар үткәрелгәннен соң 5 көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарга (игълан ителергә) тиеш.

10. Ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе жирлек Советы карары белән расланган Ачык тыңлаулар турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.

11. Әлеге статьяда күрсәтелгән сроклар, әгәр гамәлдәге законнарда Ачык тыңлаулар өчен каралган башка сроклар билгеләнмәгән булса кулланыла.

12. Генераль план проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызанлау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр кертү каралган проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын файдалануга шартлы рәвештә рөхсәт бирү турындагы карар проектлары, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә расланган кагыйдәләре булмаган очракта, жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен шундый икенче төргә үзгәртү буенча, шәһәр төзелеше эшчәнлегенә законнары нигезләмәләренә таянып, оештыру тәртибе һәм үткәрүе жирлек Советы карары белән билгеләнгән жәмәгать фикер алышулары яки ачык тыңлаулар үткәрелә”.

5) 23 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

“23 статья. Халык жыены

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда, халык жыены үткәрелергә мөмкин:

1) торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертүне үз эченә алган күрсәтелгән торак пункт кәргән Жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча;

2) Жирлек составына керүче торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

3) авыл торак пункттында авыл жирлегә старостасы кандидатурасын тәкъдим итү, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

4) авыл торак пункттында халык жыены, шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәтү максатларында үткәрелергә мөмкин.

2. Халык жыены торак пунктта яки жирлектә сайлау хокукына ия булган кешеләрнең яртысыннан артыгы катнашканда хокукка ия. Әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия булган яртысыннан артыгы бер үк вакытта катнашу мөмкинлеге булмаган очракта, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлегә торак пунктларында халык жыенын әзерләү һәм үткәру тәртибе турында Нигезләмә белән расланган әлеге торак пункт кәргән муниципаль берәмлекнең уставы нигезендә, халык жыены, халык жыенын үткәру турында карар кабул ителгән көннән бер айдан да артмаган вакыт эчендә, этаплап уздырыла. Шулай ук вакытта, әлек халык жыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә киләсе этапларда катнашмый. Жыенда катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, халык жыены карары кабул ителгән дип санала.”

6) 30 статьяны түбәндәгә редакциядә бирергә:

«30 статья. Жирлек Советы депутаты статусы»

1. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре аны сайлаган көннән башлана һәм яңа чакырылыш Жирлек Советы эшли башлаган көннән туктатыла.

2. Жирлек Советы депутаты, әлеге Уставта билгеләнгән очраклардан тыш, азат ителмәгән нигездә, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча эшчәнлек һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара.

3. Жирлек Советы депутаты статусы белән бәйле чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

4. Жирлек Советы депутатына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге Устав, Жирлек Советы карарлары нигезендә үз вәкаләтләрен каршылыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәэмин ителә.

5. Жирлек Советы депутаты Жирлек Советы тарафыннан расланган депутат этикасы кагыйдәләрен, шулай ук исәптән депутатның түбәндәгә **бурычларын** үз эченә алган кагыйдәләрен үтәргә тиеш:

1) шәхсән үзенә яисә якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләргә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль

хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусыннан файдаланмаса;

2) үз-үзен тотышы депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик уятырлык хәлләрдән тыелырга, шулай ук абруена яисә Жирлек Советы авторитетына зыян китерерлек низаглы хәлләрдән качарга;

3) мәнфәгатьләр каршылыгы килеп чыгу куркынычы булганда - шәхси кызыксынуы депутат вазыйфаларын объектив үтәүгә йогынты ясый яки тәэсир итә ала торган хәл туганда, - бу хакта Жирлек Советына хәбәр итәргә һәм әлеге мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмауга яки жайга салуга юнәлтелгән карарын үтәргә;

4) Жирлек Советында билгеләнгән халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлегенә белән бәйле булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә билгеле булган мәгълүматны игълан итмәскә һәм файдаланмаса;

6) депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтү, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләүләр) бүләкләр алмаса.

6. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы Жирлек Советы депутаты хокуклы түгел:

1) шәхсән яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлеккә белән шөгыйльләнергә, коммерция оешмасы яки коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга (Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре советы идарәсендә, муниципаль берәмлекләренә башка берләшмәләрендә, сәяси партиядә, профсоюзда, билгеләнгән тәртиптә теркәлгән катнашудан, башка ижтимагый оешма, торақ, гараж кооперативларында, күчәмсез милек хужалары ширкәтләрендә, съездда (конференциядә) яки гомуми жыелышта катнашудан тыш), Россия Федерациясе Президенты яисә Россия Федерациясе Хөкүмәте акты нигезендә коллегияль орган эшчәнлегендә түләүсез нигездә катнашудан тыш, муниципаль берәмлек тарафыннан муниципаль милектә булган оешманы яки идарә итүне гамәлгә куючы (устав капиталында катнашу өлешләре) вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә кую тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә куючы (акционер, катнашучы) оешманың идарә һәм ревизия комиссиясе органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү; федераль законнарда каралган башка очрақларда;

2) мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижат эшчәнлегеннән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә. Шулай ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит илләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый;

3) Әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яки күзәтчелек советлары, чит ил коммерциячел һәм хөкүмәтнеке булмаган оешмаларына һәм аларның Россия Федерациясе территориясендәге структур бүлекчәләре составына керергә.

Даими нигездә вәкаләтләр башкаручы депутат гражданлык, административ яки жинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллеке очрактарыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.

Жирлек Советы депутатлары вәкаләтләрне гамәлгә ашыру гарантияләре федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә әлеге Устав белән билгеләнә.

7. Жирлек Советы депутаты "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 нче декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләргә һәм тыюларны үтәргә һәм вазыйфаларны башкарырга тиеш.

8. Коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турындагы белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртиптә, Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы Премьер-министры) карары буенча үткәрелә.

9. Әлеге статьяның 7.2 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, "Аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банктарында счетлар (кертәмләр) ачу һәм ия булу, акчалалар һәм кыйммәтле әйберләр саклау, чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында" 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законнарда билгеләнгән чикләү һәм тыюларны үтәмәү фактлары ачыкланганда, Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы Премьер-министры) депутатның, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасының, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затының вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату яисә күрсәтелгән затларга карата тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яисә судка бүтән җаваплылык чараларын куллану турында гариза белән мөрәҗәгать итә.

10. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләре турында белешмәләр "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органнарының рәсми сайтларында урнаштырыла һәм (яки), муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, массакүләм мәгълүмат чараларына бастырып чыгару өчен бирелә.»

7) 49 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

«49 статья. Башкарма комитет вәкаләтләре

1. Жирлекнең Башкарма комитеты вәкаләтләре:

1) планлаштыру, бюджет, финанслар һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- Жирлек бюджеты проекты эшли;
- Жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясен эшләүне тәмин итә;
- Жирлек бюджетының үтәлешен оештыра, Жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе һәм планнарының үтәлешен оештыра;

- бюджет үтәлеше, Жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе үтәлеше турында хисаплар әзерләүне тәмин итә;

- "Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында" 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган стратегик планлаштыру өлкәсендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра;

- Жирлек икътисады һәм социаль өлкәсендә торышын характерлы торган статистик күрсәткечләргә жыюны һәм әлеге мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына тапшыруны оештыра;

2) Жирлек территориясендәге муниципаль милек белән идарә итү, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- Жирлек территориясендәге муниципаль милектәгә мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын булдыру, сатып алу, куллану, эш итү һәм арендага бирү мәсьәләләргә хәл итә;

- Жирлек Советы карары белән билгеләнгән очрактарда, муниципаль милеккә алу, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм Жирлек Советы раславына кертә;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән Жирлекнең икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; Жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр төзүгә булышлык итә;

- Жирлек Советы билгеләгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләргә финанслауны тәмин итә, муниципаль учреждениеләргә һәм предприятиеләргә үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләргә хәл итә, контракт нигезендә аларның житәкчеләргә билгели һәм вазыйфаларыннан азат итә;

- муниципаль казна учреждениеләргә эшчәнлеген финанс белән тәмин итүне һәм бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан муниципаль йөкләмәгә финанс белән тәмин итүгә гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

- кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү өчен шартлар тудыра;

- әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләргә һәм муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан башкарыла торган эшләргә тарифлар билгели;

3) авыл хужалыгын һәм эшкүарлыкны үстерү өлкәсендә:

- авыл хужалыгы житештерүен үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыра;

4) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

- халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте белән тәмин итү өчен шартлар тудыра; базар һәм ярминкәләр оештыра;

- социаль файдаланудагы торак фондының торакка наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданның торак бирә;

- халыкның ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;

- Жирлек территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыра, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

- жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләр чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;

-жирлек халкының массакүләм ял итүе өчен шартлар тудыра һәм халыкның массакүләм ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыра, гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына керә алуын тәмин итә;

- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, муниципаль берәмлек чикләрендә муниципаль торак фонды тәшкил иткән күпфатирлы йортларга энергетика тикшерүләре үткәрүне оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында законнарда каралган башка чаралар оештыра һәм үткәрә;

- жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарга карата гамәлләр кылу буенча эшчәнлек алып бара;

5) төзекләндерү өлкәсендә:

-каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм транспорт белән чыгару эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- Жирлекне төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тоту, Жирлек территориясен төзекләндерү буенча эшчәнлекне (урамнарны яктырту, территорияләргә яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр кую, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту) оештыра;

-адреслау объектларына адреслар бирә, адресларны үзгәртә, юкка чыгара, урам-юл челтәре элементларына (федераль әһәмияткә автомобиль юлларыннан, төбәк һәм муниципальара, муниципаль районның жирле әһәмияткә автомобиль юлларыннан тыш), жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына, мондый атамаларны үзгәртә, юкка чыгара, мәгълүматны дөүләт адреслар реестрында урнаштыра;

- Россия Федерациясе гражданның законнары нигезендә үзирекле корылманы сүтү, үзирекле корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итә;

б) гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тээмин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә:

- Жирлек территориясендә законнарның, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актларының үтәлешен, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тээмин итә;

- жирле үзидарә хокукларын бозучы дәүләт хакимияте органнары һәм дәүләт вазыйфай затлары, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар актларына билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта шикаять бирә;

- Жирлектәге торак пункт чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тээмин итә;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә, халык дружиналары эшчәнлегенә өчен шартлар тудыруда ярдәм күрсәтә;

7) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:

- Жирлек территориясендә урнашкан Жирлек милкендәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу, алардан файдалану һәм халыкка яқынайту, жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклауны тээмин итә;

- жирле традицияле халык сәнгате ижатын үстерү, Жирлектә халык сәнгатен саклау, торгызу һәм үстерү өчен шартлар тудыра;

- Жирлек территориясендә урнашкан муниципаль музейларны карап тотуны тээмин итә;

- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм тормышка ашыра.

8) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

-дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди чараларның исәбен алып бара һәм алардан тиешлечә файдалануны тээмин итә;

- тиешле федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисап бирә;

- Жирлек Советы карарлары нигезендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен тормышка ашыру өчен жирле үзидарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чараларынан өстәмә файдалануны тээмин итә;

9) башка вәкаләтләр:

- Жирлек ихтияжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны тээмин итә, 2011 елның 19 июлендәге 246-ФЗ номерлы "Федераль милектә булган су объектларында төзелгән ясалма жир

кишәрлекләре турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында”гы Федераль закон нигезендә ясалма жир участогы ясау турында килешү төзү хокукына ачык аукцион үткәрүне тәэмин итә;

- Жирлек Башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукий, мәгълүмати, матди-техник һәм башка яктан тәэмин итүне башкара;

- Жирлекнең архив фондларын формалаштыруны тәэмин итә;

- әлеге Уставның 5 статьясындагы 1 өлешенең 8-10, 17 һәм 20 пунктларында каралган жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатларында, гражданнырны Жирлек өчен эһәмиятле булган социаль эшләрне (шул исәптән кизү торуларны) ирекле рәвештә башкаруга жәлеп итү турында карар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра;

- законнар, әлеге Устав, Жирлек Советы карарлары белән Жирлек Советы яки Жирлекнең башка органнарына бирелгән вәкаләтләрдән тыш, жирле эһәмияттәге мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрне башкара.

10) муниципаль-хосусый партнерлык өлкәсендә жирлек башкарма комитеты гамәлгә ашыра:

- муниципаль-хосусый партнерлык проектын тормышка ашырганда жирле үзидарә органнары эшчәнлеген килештерүне тәэмин итә;

- ачык партнерга муниципаль-хосусый партнерлык турында килешү төзү хокукына конкурслар үткәрү өчен конкурс документациясен килештерә;

- муниципаль-хосусый партнерлык турында килешүне тормышка ашыруга күзәтчелек итә;

- муниципаль-хосусый партнерлык турындагы килешүне гамәлгә ашыру барышында ачык партнерларның һәм хосусый партнерларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауда булышылык күрсәтә;

- муниципаль-хосусый партнерлык турында төзелгән килешүләр реестрын алып бара;

- муниципаль-хосусый партнерлык турында килешү турындагы мәгълүматның ачыклығын һәм һәркем өчен мөмкин булуын тәэмин итә;

- вәкаләтле органга муниципаль-хосусый партнерлык турындагы килешүне гамәлгә ашыруны күзәтү нәтижәләрен тәкъдим итә;

- “Россия Федерациясендә дәүләт-хосусый партнерлык, муниципаль-хосусый партнерлык турында һәм Россия Федерациясенең аерым законнары актларына үзгәрешләр кертү турында” 2015 елның 13 июлендәге 224-ФЗ номерлы Федераль законда каралган, башка федераль законнар, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм норматив хокукий актлары, әлеге устав, жирлекнең муниципаль хокукий актлары белән каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет Жирлекнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләренә карамаган мәсьәләләрен хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрен башкара:

- Жирлек музейларын булдыра;

- Жирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кыла;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнаша;

- Жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренә хокукларын тормышка ашыру белән бәйлә эшчәнлекне башкару өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясә халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм Жирлек территориясендә миллиләтә мөнәсәбәтләр өлкәсендәгә чараларны тормышка ашыруга ярдәм итә;

- Жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрнең мобилизация эзерлегә чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнаша;

- муниципаль янғын сагы булдыра;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

- кеше хокукларын тәмин итүгә ижтимагый контрольлек итүче ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтә;

- «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәгә 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре оештырган оешмаларга ярдәм күрсәтә;

- төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тоту, күрсәтелгән кагыйдәләргә туры китереп, Жирлек территориясен төзекләндерүне оештыра.

3. Жирлекнең Башкарма комитеты муниципаль контрольне тормышка ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендә Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле үзидарә органнарына бирелгән төбәк дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясә субъектларының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольнең нәтижәләгән күзәтеп торуну оештыру һәм үткәрү, аны үткәрү күрсәткелләре һәм методикасы Россия Федерациясә Хөкүмәтә тарафыннан раслана;

5) федераль законнарда, Татарстан Республикасы субъектларының законнарында һәм башка норматив хокукый актларында каралган вәкаләтләренә гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре Жирлек Башкарма комитеты органнарына әлегә органнарның статусын билгели торган хокукый актлар нигезендә йөкләнә ала.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру белән бәйлә мөнәсәбәтләргә, юридик затларны һәм шәхси эшқуарларны тикшерүне оештыру һәм үткәрү мөнәсәбәтләренә “Дәүләт контролен һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшқуарларның хокукларын яклау

турында” 2008 елның 26 декабрдәгә 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

8) 85 статьяны түбәндәгә редакциядә бирергә:

«1. Жирлек Советы түбәндәгә финанс контроле формаларын гамәлгә ашыра: алдан контроль - бюджет турында карар проектларын тикшерү һәм раслау барышында; агымдагы контроль-Жирлек Советы утырышларында бюджет үтәлешенә аерым мәсьәләләрен карау барышында; аннан соңгы контроль-бюджет үтәлеше турындагы хисапны карау һәм раслау барышында, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә контрольнең башка формалары.

Жирлек Советы финансын контролен Россия Федерациясе Бюджет Кодексы нигезләмәләренә яраклаштырып гамәлгә ашыра.»

9) 87 статьяга түбәндәгә эчтәлекле 7 өлеш өстәргә:

«3.1 Жирлек Уставына кертелгән, жирле үзидарә органнары структурасын, жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр бүленешен үзгәртә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр (жирлек уставын федераль законнарға туры китерү очрақларыннан, шулай ук жирле үзидарәнең вәкаләтләрен, сайланулы вазыйфаи затларын сайлау тәртибен үзгәртү очрақларыннан тыш) күрсәтелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар кабул иткән Жирлек Советының вәкаләтләре срогы чыкканнан соң үз көченә керә.»

2. Әлеге карарны дәүләт теркәвенә алу өчен, кабул ителгәннән соң 15 көн эчендә, федераль башкарма хакимиятнең уставларны теркәү өлкәсендә вәкаләтле органының территориаль органына жиберергә.

3. Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлегә Башлыгына «Апаз авыл жирлегә Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карарын, федераль башкарма хакимиятнең уставларны теркәү өлкәсендә вәкаләтле органының территориаль органынан килгәннән соң 7 көн эчендә, халык күп жыела торган урыннарға урнаштыру һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматлар Рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.

4. Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлегә Башлыгына үзгәрешләр һәм өстәмәләргә рәсми рәвештә халыкка житкерү чыганагы һәм датасы турында белешмәләргә, рәсми игълан ителгән көннән алып 10 көн эчендә, федераль башкарма хакимиятнең уставларны теркәү өлкәсендә вәкаләтле органының территориаль органына жиберергә.

Апаз авыл жирлегә Башлыгы

 Р.Ш.Садыков

